

Wytyczne w sprawie niepełnosprawnych lub chorujących przewlekle zuchenek, harcerek, wędrowniczek, instruktorek.

[Wersja do ściągnięcia](#)

Obserwuje się obecnie wiele niekorzystnych zjawisk dotyczących zdrowia psychicznego i fizycznego. Niektóre z nich są łatwiej dostrzegalne, innych nie zauważamy. Problemy te dotyczą zarówno środowisk, w których żyjemy, jak i członków ZHR-u. Sytuacja ta wymaga świadomych działań.

1. Podstawowym kryterium możliwości przynależności do ZHR jest wola przestrzegania Prawa i Przyrzeczenia Harcerskiego (dla zuchów-Obietnicy i Prawa Zucha).

2. Celem ZHR jest wychowanie nie tylko w aspekcie rozwoju intelektualnego i duchowego ale także w sferze zdrowia fizycznego i psychicznego. Cel ten powinien przekładać się na plany pracy i próby na stopnie. Instruktorka powinna dbać o jego realizację zarówno w swoim życiu jak i w działaniach podległych jednostek.

3. Problemy zdrowotne nie powinny być powodem nie nawiązania lub utraty związku z harcerstwem, zarówno w przypadku zuchenek, harcerek, wędrowniczek jak i instruktorek.

4. Organizując działania drużyn, hufców, chorągwi, środowisk należy dbać by mogli w nich brać udział również niepełnosprawni czy chorujący przewlekle uczestnicy i członkowie ZHR.

5. Osoba niepełnosprawna, przewlekle chora jest takim samym członkiem ZHR jak każda inna osoba. Tak samo dotyczą jej takie zagadnienia jak wychowanie do postawy służby, współodpowiedzialności, współdecydowania. Nie powinno się doprowadzać do sytuacji gdy tylko jej udzielana jest pomoc (ona jej nie świadczy), nie powierza się jej zadań, czy organizuje program drużyny wyłącznie pod jej kątem.

6. Osoby cierpiące w wyniku różnorodnych problemów zdrowotnych mają prawo zdobywać stopnie harcerskie. Rolą kapituł i opiekunek jest dostosowanie wymagań do potrzeb i możliwości konkretnej harcerki. Również problemy w sferze psychicznej, emocjonalnej nie powinny zniechęcać do zdobywania stopni harcerskich (w tym HR). W takim przypadku podjęcie konstruktywnych kroków w tej dziedzinie powinno być elementem próby. Do członków kapituły stosuje się również zasada nie prowadzenia terapii w ramach swojej działalności.

7. Członkowie ZHR jeśli nie posiadają do tego stosownych kwalifikacji nie powinni bezpośrednio zajmować się terapią (i ZHR nie jest do niej miejscem). Mogą za to i powinni pomagać w dotarciu do fachowej pomocy oraz tworzyć korzystnie oddziaływujące środowisko (poczucie bezpieczeństwa (w tym prawo do błędów), przynależności, akceptacji, prawidłowa komunikacja, zdrowo wyrażane emocje, jasność norm, zasad i wymagań, prawidłowo stopniowane trudności).

8. Stopnie instruktorskie upoważniają do pełnienia obowiązków łączących się z odpowiedzialnością za bezpieczeństwo, życie i zdrowie innych oraz powierzone mienie. Opiekun próby na stopień instruktorki osoby doświadczającej problemów zdrowotnych czy niepełnosprawnej powinien zanalizować czy nie występują czynniki zagrażające możliwości wywiązania się z odpowiedzialności, związanych ze zdobywanym stopniem. W trakcie próby powinno dojść do zbudowania sytuacji eliminującej zagrożenia (ew. leczenie, świadomość utrudnień, umiejętność dzielenia obowiązków, wyboru takich które nie powodują powstawania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu).

9. W trosce o bezpieczeństwo własne i innych każdy uczestnik i członek ZHR powinien przekazać do bezpośredniego przełożonego (towarzyszącego w aktywności harcerskiej) informację na temat ewentualnych problemów zdrowotnych. W przypadku drużynowej taką informację powinna posiadać hufcowa oraz minimum jedna odpowiedzialna osoba działająca w tej drużynie. Za wyciąganie wniosków z ograniczeń zdrowotnych (dbanie o bezpieczeństwo) w przypadku osób niepełnoletnich odpowiada instruktorka będąca bezpośrednią przełożoną. Osoby pełnoletnie są osobiście odpowiedzialne za dbałość by w trakcie aktywności harcerskiej a szczególnie zbiórek i wyjazdów, w grupie był ktoś poinformowany o ich stanie zdrowia. Informacje te są chronione na zasadzie dyskrecji.

10. Zaleca się, aby pełnoletnia kadra wypełniała informację o aktualnym stanie swojego zdrowia np. na druku karty obozowej i załączała ją do dokumentacji każdego wyjazdu.